

גמרא:

שנינו במשנתנו: נתן לה כספים, הרי אלו מותרים.

ומביאה הגמרא ברייתא הדורשת כן מדרשת הקרא.

תנו רבנן: (156) נתן לה כספים באתננה, ולקחה בהם בהמה — מותרת הבהמה להקריבה. מאי טעמא? "אתנן" כתיב, דהיינו, את האתנן עצמו אסרה התורה, ולא כתיב "באתנן", שמשמעו דבר הנקנה באתנן.

ועוד, אי אמרינן שגם מה שלקחה מהאתנן אסור, היינו חילופיהן. וחילופיהן היינו (157) ולדותיהן. ותנן, והרי שנינו: ולדותיהן מותרין.

שנינו במשנתנו: יינות ושמנים וסלתות וכל דבר שכיוצא בו קרב על גבי המזבח, אסור.

ומביאה הגמרא ברייתא הדנה בענין "שינויים", שאם נשתנה האתנן ממה שהיה בעת נתינתו, האם מותר להביאו לקרבן.

תנו רבנן: נתן לה חטים, ועשאתן סולת, או נתן לה זיתים, ועשאתם שמן, או ענבים ועשאתן יין —

תני חדא, שנינו בברייתא אחת, אסורים הסולת והשמן והיין להביאם לקרבן.

ותניא אידך, ובברייתא אחרת שנינו, הרי הם מותרין.

אמר רב יוסף: תני גוריון דמן אספורק [מן מקום ששמו כן]: בית שמאי אוסרין, ובית הלל מתירין.

ומבאר, בית הלל סברי, מה שכתבה התורה "הם" [שניהם] מלמדנו למעט גם ולדות וגם שינויים, וכך דרשינן, "הם", רק האתנן והמחיר עצמם אסורין, ולא ולדותיהן. "הם" ולא שינוייהן. (158) ואילו בית שמאי סברי, "הם" ולא ולדותיהן, ומה שכתבה התורה "כי תועבת ה' אלהיך גם שניהם", נדרש, "גם" לרבות שינוייהן, והתורה ריבתה את השינויין לאיסור.

ומקשינן: ולבית הלל, הכתיב "גם", ומה הוא בא לרבות?

ומסקינן: אכן, "גם" לבית הלל, קשיא!

הגמרא מביאה ברייתא בענין אתנן ומחיר.

תנו רבנן: אמרה התורה "לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית ה' אלהיך", ודרשינן,

156. גירסת השיטה מקובצת.

157. ברבינו גרשום הגירסא: ועוד, היינו ולדותיהן.

158. א. על פי שהגמרא לא תירצה את דברי בית הלל, מכל מקום ההלכה כבית הלל. ועיין ברש"י רמב"ן והרא"ם בפרשת כי תצא. וזה

לשון הרמב"ם [פרק ד מהלכות איסורי מזבח הלכה טו]: נתן לה חטים ועשתה אותם סולת, זיתים ועשתה אותם שמן, ענבים ועשתה אותם יין, הרי אלו כשרים, שכבר נשתנו.

ב. ובנוגע להלכות גזילה פסק הרמב"ם [פרק א מהלכות גניבה] שגם שינוי העומד מאיליו, כגון טלה ונעשה איל — הוי שינוי. ומסתימת לשונו בהלכות אתנן משמע שסובר שאם נתן